

Course No- 8(B) : Knowledge & Curriculum Part-2

Time : 2 Hrs.

(Sub. Code :10265)

Marks : 50

સૂચના ૧.	પ્રશ્નની નીચે આપેલા ચાર વિકલ્પો પેટી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો.			
૧.૧	સમગ્ર શિક્ષણ પ્રક્રિયા મુજબત્વે કયા ત્રણ પરિબળો પર આધારિત છે?			
	A. શિક્ષક – વિદ્યાર્થી – અભ્યાસક્રમ	B. શિક્ષક – વિદ્યાર્થી – પાઠ્યક્રમ	C. શિક્ષક – શાળા – વિદ્યાર્થી	D. શાળા – વિદ્યાર્થી – પાઠ્યક્રમ
૧.૨	“બાળકને વાંચતા–લખતા આવડે” – આ વિધાન અભ્યાસક્રમના કયા ધ્યેય સાથે સંલગ્ન છે?			
	A. સામાજિક ધ્યેય	B. માનસિક ઘડતરણું ધ્યેય	C. ઉપરોગિતાનું ધ્યેય	D. સાંસ્કૃતિક ધ્યેય
૧.૩	અભ્યાસક્રમ વિકાસના આર્કિટેક તરીકે કોણે ઓળખવામાં આવે છે?			
	A. ટેઇલર	B. હિલ્ડા ટાબા	C. કનિંઘમ	D. મુનરો
૧.૪	પ્રવર્તમાન સમયમાં કયા પ્રકારનો અભ્યાસક્રમ અપેક્ષિત છે?			
	A. જડ	B. સ્થિતિયુક્ત	C. સ્થિતિ સ્વાપક	D. મૂલ્યવિહિન
૧.૫	શિક્ષણ-પ્રશિક્ષણ કેન્દ્રે અભ્યાસક્રમ ઘડતર અને નિયમન કરી સંસ્થા દ્વારા કરવામાં આવે છે?			
	A. N.C.E.R.T.	B. G.C.E.R.T.	C. U.G.C.	D. N.C.F.T.E.
૧.૬	“ગુણિત બાળક માટે છે, બાળક ગુણિત માટે નથી.” – આ વિધાન અભ્યાસક્રમનો કયો સિદ્ધાંત દર્શાવે છે?			
	A. પ્રવૃત્તિ સિદ્ધાંત	B. પરંપરાનો સિદ્ધાંત	C. બાળકેન્દ્રી સિદ્ધાંત	D. સર્જનાત્મકતાનો સિદ્ધાંત
૧.૭	અભ્યાસક્રમમાં સમાવિષ્ટ વિષયવસ્તુ કેવું હોય, તે અનિવાર્ય છે?			
	A. ધ્યેયો સાથે સુસંગત	B. શિક્ષકોને અનુરૂપ	C. જટિલ	D. માહિતીલક્ષી
૧.૮	પાઠ્યક્રમની રચના વખતે કરી બાબતનો ધ્યાલ રાખવો અતિઆવશ્યક છે?			
	A. વિષયવસ્તુની ગોઠવકી સંકુલથી સરળ તરફની હોવી જોઈએ	B. તે માત્ર માનસિક વિકાસ પર ભાર મૂકે, તેવો હોવો જોઈએ	C. તેમાં રહેલા વિષયાંગની પસંદગી ઉચ્ચ જ્ઞાન આધારિત થવી જોઈએ	D. તેમાં વિવિધ વિષયોનો અનુભંગ જળવાય તેની તકેદારી રાખવી જોઈએ
૧.૯	પાઠ્યક્રમ એ શું છે?			
	A. જડ માહિતીનો સમુચ્ચય	B. વ્યક્તિ અને સમાજના જીવનનું દર્પણ	C. સર્વાગીષ વિકાસ માટેનું સાધન	D. શાળા દરમિયાન મળતા વિવિધ શૈક્ષણિક અનુભવોનો સરવાળો
૧.૧૦	શિક્ષણમાં વિવિધ અધ્યયન-અધ્યાપન પ્રવૃત્તિ સંદર્ભે શિક્ષક માટે હાથવગું માર્ગદર્શક સાધન કયું છે?			
	A. કાળું પાટિયું	B. શિક્ષક હાથપોથી	C. સંદર્ભ પુસ્તકો	D. વિષયજ્ઞાતાઓ

૧.૧૧	વિદ્યાર્થીઓમાં દરેક ધર્મ પ્રત્યે સમભાવ કેળવવા માટે અભ્યાસક્રમમાં કેવી બાબતોનો સમાવેશ કરવો જોઈએ?						
	A. બિનસાંપ્રદાયિકતાનું શિક્ષણ	B. સાંસ્કૃતિક શિક્ષણ	C. આર્થિક ઉપાર્જનનું શિક્ષણ	D. ટેક્નોલોજીયકત શિક્ષણ			
૧.૧૨	અભ્યાસક્રમમાં સમાવિષ્ટ હેતુઓ કેટલા અંશે સફળ ચચા, તે જાણવા માટે કૃપુ ઉપકરણ ઉપયોગમાં લેવાય છે?						
	A. મૂલ્યાંકન	B. શિક્ષક	C. શિક્ષક હાથપોથી	D. શાળા			
પ્રશ્ન : ૨.	નીચે A વિભાગમાં આપેલ બાબતો સારે B વિભાગમાંથી સાચો ઉત્તર શોધી યોગ્ય જોડી બનાવો.						
	વિભાગ A	વિભાગ B					
૨.૧	દાર્શનિક પરિમાણ	A. ભૂતકાલીન બાબતોનું વ્યવસ્થિત વેખન					
૨.૨	ઐતિહાસિક પરિમાણ	B. કોઈ સમાજની સંપૂર્ણ જીવન પદ્ધતિ					
૨.૩	સાંસ્કૃતિક પરિમાણ	C. ઈન્દ્રિય તાલીમ અને અનુભવને મહત્વપૂર્ણ સ્થાન					
૨.૪	વૈજ્ઞાનિક પરિમાણ	D. જીવન આધારિત સમસ્યાઓનો હકારાત્મ ઉકેલ મેળવવા					
પ્રશ્ન : ૩.	પહેલી બે બાબતો વચ્ચેના સંબંધનું અર્થઘટન કરો, તે પ્રમાણે બાકીની બે બાબતોનો સંબંધ નિયત ચાય તેમ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.						
૩.૧.	અભ્યાસક્રમનો વ્યાપક અર્થ : બાળકનો સર્વાંગીણ વિકાસ :: અભ્યાસક્રમનો સંકુચિત અર્થ : ?						
	A. વિવિધ સહઅભ્યાસક પ્રવૃત્તિઓ	B. ટેક્નોલોજીનો વર્જનાંડમાં વિનિયોગ					
	C. વિદ્યાર્થીકેન્દ્રી અભિગમ	D. શિક્ષકેન્દ્રી અભિગમ					
૩.૨	અભ્યાસક્રમ રચનાનું પ્રારંભિક સોપાન : હેતુઓ :: અભ્યાસક્રમ રચનાનું અંતિમ સોપાન : ?						
	A. જરૂરિયાતની ઓળખ B. મૂલ્યાંકન	C. વિષયવસ્તુની ગોઠવણી	D. અધ્યયન અનુભવો				
૩.૩	આદર્શવાદી અભ્યાસક્રમ : ખેટો :: પ્રયોજનવાદી અભ્યાસક્રમ : ?						
	A. રૂસો	B. એરિસ્ટોટલ	C. ગાંધીજી	D. વિવિધ જેન્સ			
૩.૪	વિદ્યાર્થીઓને પ્રવૃત્તિ દ્વારા શિક્ષણ : નિઝન શાન :: દર્શનશાસ્ત્ર, નીતિશાસ્ત્ર જેવાં ગૂઢ વિષયોનો અભ્યાસક્રમમાં સમાવેશ : ?						
	A. અતિ નિઝન શાન	B. મધ્યમ શાન	C. ઉચ્ચ શાન	D. અતિ ઉચ્ચ શાન			
પ્રશ્ન : ૪.	નીચેના પૈકી કોઈપણ બેના, દરેકનો ૨૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર લખો:						
૪.૧	અભ્યાસક્રમની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરીને, તેની લાક્ષણ્યિકતાઓ સવિસ્તર સમજાવો.						
૪.૨	સમાજમાં શિસ્તનાં ઘ્યાલો દ્વારા વિદ્યાર્થીમાં મૂલ્ય-ઘડતર ભીલવવાં લેવા પડતાં પગલાંઓની સમજ આપો.						
૪.૩	અભ્યાસક્રમ પર અસરકરતાં આધુનિક પરિબળો વિશે જણાવો.						
પ્રશ્ન : ૫.	નીચેના પૈકી કોઈપણ ત્રણના, દરેકનો ૧૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો:						
૫.૧	અભ્યાસક્રમનો દાર્શનિક આધાર સ્પષ્ટ કરો.						
૫.૨	પાઠ્યક્રમનો શાબ્દિક અર્થ જણાવો.						
૫.૩	અભ્યાસક્રમ વિકાસમાં જરૂરી ઓવાં સોપાનો યોગ્ય ક્રમ સાથે દર્શાવો.						
૫.૪	અભ્યાસક્રમનો કેળવણી સાથેનો સંબંધ ટૂકમાં જણાવો.						
૫.૫	અભ્યાસક્રમ પર અસર કરતી સંસ્થાઓનો માત્ર ઉલ્લેખ કરો.						
પ્રશ્ન : ૬.	નીચેના પૈકી કોઈપણ અંકનો સમીક્ષાત્મક કે પૃથક્કરણાત્મક ઉત્તર ૨૦૦ શબ્દોમાં લખો:						
૬.૧	અભ્યાસક્રમ અને પાઠ્યવસ્તુ વચ્ચેનો લેણ સ્પષ્ટ કરો.						
૬.૨	અભ્યાસક્રમનો શાન સાથેનો અનુભંધ જણાવો.						
પ્રશ્ન : ૭.	નીચેના પૈકી કોઈપણ અંકનો ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો:						
૭.૧	અભ્યાસક્રમ રચના પૂર્વે ધ્યાનમાં રાખવા જેવી બાબતો વિવિધ દૃષ્ટાંતો સાથે રજૂ કરો.						
૭.૨	અભ્યાસક્રમ રચનામાં રાજ્યતંત્રની ભૂમિકા વિવિધ સામાજિક સંસ્થાઓ સંદર્ભે સવિસ્તર જણાવો.						